

Tūkstoš pasākumu, desmit tūkstoš apmeklētāju

Ilze Kopmane

— ar šādiem skaitļiem varētu raksturot projekta «Mēs — sabiedrības daļa I» aktivitātes kvantitatīvā ziņā. Bet kas slēpjas zem šiem skaitļiem, — par to sarunā ar projekta ieviešanas koordinatori LNS valdes projektu menedžeri **AGNESI VALDMANI**.

*** Katram pasākumam, jebkuram darbam — lielam vai mazam — ir savs mērķis, kāpēc to vispār darām. Kādi pēc savas ievirzes būs šie daudzie pasākumi — informējoši, izglītojoši, izklaides?**

- Projekta mērķis ir rosināt, aktivizēt nedzirdīgos cilvēkus, lai viņi atgrieztos sabiedriskā dzīvē, darba tirgū un sāktu patstāvīgi risināt savas sociālekonomiskās problēmas. Visi praktiskie pasākumi virzīti uz šādu rezultātu sasniegšanu, un tiem būs visdažādākais raksturs, arī tāds, kā minējāt.

*** Lūdzu paraksturojiet konkrēti šos pasākumus!**

- Lai tie būtu pēc iespējas saprotamāki un sniegtu lielāku labumu, nav nekas izgudrots no jauna, bet saturiski bagātināti jau tradicionālie pasākumu veidi — koplasīšanas, lekcijas, tematiskie un tradīciju pasākumi, izbraukumi, individuālās un grupu apmācības, radošās nometnes, interešu klubi, pieredzes apmaiņas un izziņas braucieni, pārgājieni, māksliniecišķās pašdarbības iniciatīvas utt.

*** Tātad projektā aptverti visi Latvijas reģioni. Vai šo aktivitāšu plānošanā iesaistītas arī reģionālās biedrības?**

- Citādi tas nemaz nebija iespējams. Biedrību vadītāji vai speciālisti šajā projektā ir motivācijas pasākumu organizatori, un viņi arī plānoja minētos pasākumus, ņemot vērā katra īpašās vajadzības. Protams, uz vietas darbā tiks iesaistīti arī brīvprātīgie. Šādu projekta ievirzi pēc būtības es definētu kā nedzirdīgo cilvēku pašpalīdzības organizēšanu valsts mērogā.

*** Vai tā skars arī citus nedzirdīgos, kuri nav LNS biedri?**

- Bez šaubām. Projekts tieši virzīts uz neaktīvākās nedzirdīgo sabiedrības daļas rosināšanu, līdzdalībai, motivācijas radīšanai, lai tā aktivizētos, apzinot savu vietu ne tikai nedzirdīgo komūnā, bet arī vispār sabiedrībā.

*** Kas ir vadības grupā, un ko darīs pārējie projektā iesaistītie palīgi?**

- Vadības grupā ir A.Pavlins — projekta vadītājs; A.Valdmane — ieviešanas koordinatore; I.Kopmane — atbildīgā par publicitāti; I.Rože — projekta grāmatvede.

Bez tam atsevišķus uzdevumus veiks Ā.Medne — konsultante informācijas tehnoloģiju jautājumos; D.Piterniece — atbildīgā par praktiskiem jautājumiem, kas saistīti ar nodarbinātību (abas Rīgā dzīvojošiem nedzirdīgiem cilvēkiem); M.Piterniece — motivācijas pasākumu organizatore Tukumā, Jelgavā; J.Groma — atbildīgā par to pašu KC «Rītausma» un L.Janševska — motivācijas otrās programmas izstrādātāja.

*** Kā to saprast — vai top vēl kāds projekts turpinājumā šim?**

- Tā tas ir iecerēts pašā sākumā, tāpēc šis projekts tā arī saucas «Mēs — sabiedrības daļa I». Kad atkal tiks izsludināts projektu konkurss, mums jābūt gataviem tajā piedalīties ar nākamo ieceri jau augstākā pakāpē.

Tāpēc strādās apakšgrupa L.Janševskas vadībā, kas sagatavos projektu «Mēs — sabiedrības daļa II». Tajā galvenā uzmanība būs pievērsta tieši nodarbinātībai, zemo darba prasmju paaugstināšanai.

*** Kāds ir pašreizējā projekta finansējums?**

- 2005. gadā visiem iecerētiem pasākumiem būs nepieciešami 32.3 tūkst. latu, 2006. gadā — 16.1 tūkst. Šī nauda paredzēta darbam no 2005. gada maija līdz 2006. gada aprīlim, tātad vienam gadam. Projekta finansējums pamatā ir no Eiropas Sociālā fonda un valsts budžeta.

*** Ko jūs teiktu projektā iesaistītiem darītājiem un tiem, kas piedalīsies kā vērotāji, apmeklētāji, guvēji?**

- Darītājiem — pēc iespējas sekmīgāk apgūt savus jaunus pienākumus un sekmīgi

pildīt tos. Apmeklētājiem — izmantojiet šo unikālo piedāvājumu mainīt savu dzīves kvalitāti caur informāciju, izglītību, nodarbinātību, jaunu prasmju un sabiedrības sapratnes vairošanu. Lai mums visiem veicas!

Motivācija: darboties savā biedrībā

Ko man deva mana biedrība

Jūsu uzmanībai LNS Goda biedra **Jura Smona** sabiedriskās dzīves gājums. Tajā vēlējāmies izziņāt motīvus, pamatojumu tam, kas mudināja viņu vairāk nekā pusgadsimtu enerģiski iesaistīties LNS dzīves norisēs, dažādās aktivitātēs savā — Rīgas biedrībā un Jūrmalas grupā.

— Smona kungs, jūs esat LNS biedrs no 1947. gada un vadāt daudzus gadu desmitus savu Jūrmalas grupu. Tātad esat iemantojis biedru uzticību daudzu gadu garumā. Kā jūs pats to varat izskaidrot?

Man vienmēr interesējis viss, kas notiek mūsu biedrībā — kādas iespējas ir nedzirdīgiem cilvēkiem, kādos pasākumos, nodarbībās viņi var piedalīties, kādu palīdzību var saņemt gan no LNS, gan no valsts. To esmu savējiem stāstījis, par to iestājies. Acīmredzot tāpēc arī jūrmalnieki mani vienmēr ievēlējuši par savu vadītāju.

— Kur jūs ņemat šīs zināšanas, informāciju, ko stāstīt tālāk?

Esmu aktīvi sekojis līdzi LNS sabiedriskajai dzīvei, piedaloties LNS pasākumos — plēnumos, semināros, konferencēs, sēdēs, apmācībās utt. Gan kā dalībnieks, apmeklētājs kultūras un sporta pasākumos. Vienmēr par to izstāstu saviem biedriem.

— Kādā veidā kontaktējaties ar grupas biedriem palielajā teritorijā?

Jūrmalas grupa apvieno 30 biedrus, kuri izkaisīti dzīvo diezgan lielā teritorijā. Taču man šajos gados izdevās atrast tādas darbības formas, kas mūs spēj vienot kopīgam darbam. Tās ir mūsu grupas sapulces, kopīga pasākumu apmeklēšana KC «Rītausma», kā arī manas vizītes pie biedriem mājās. It īpaši, tuvojoties svētkiem, piemēram, Ziemassvētkos.

o Kā jūs vērtējat LNS darbību nedzirdīgo cilvēku interešu aizstāvībā, palīdzībā viņiem dažādos dzīves gadījumos?

Domāju, ka savienība 85 gadus varējusi pastāvēt tikai tāpēc, ka vienmēr tās darbība bijusi motivēta — virzīta uz nedzirdīgo kopienas tradīciju saglabāšanu, attīstīšanu un tās vajadzību maksimālu nodrošināšanu.

Lai kādi laiki pāri brāzušies, mūsu ļaudis bijuši stipri savā vienotībā. Tieši mūsu nedzirdība mūs vienojusi — kultūra, zīmju valoda, vēsture, kas bagāta ar tik daudziem notikumiem. Tas ir spēks, ko man devusi mana biedrība.

— Kā jūs personiski esat izjutis biedrības gādību?

Man un mūsu biedriem dota iespēja dzīvot interesantu dzīvi, neraugoties uz klusuma valstību, kurā jādzīvo.

Piemēram, es pats biedrībā iestājos tūlīt pēc skolas beigšanas. Kad vajadzēja darbu, to dabūju Nedzirdīgo biedrības sistēmā Rīgas uzņēmumā. Biju grāmatnieciskais, kopmītnes audzinātājs, fizikultūras instruktors, riteņbraukšanas treneris, vēlāk Centrālās valdes organizators, kultūras namā «Rītausma» mākslinieks — dekorators utt.

Līdztekus darbam pats aktīvi sportoju — slēpoju, lēcu no tramplīna, orientējos, ar velosipēdu braucu, makšķerēju. Piedalījos pašdarbībā — ar drāmas ansambli apbraucām vai visu padomiju. Darbojos fotostudijā, starp citu, biju arī «Kopsolī» fotokorespondents... Lūk, to visu esmu varējis darīt, pateicoties savai biedrībai! No tās smēlos zināšanas, pašapziņu, pārliecību par to, ka varu, spēju izdarīt, par to, ka nedzirdība nav šķērslis pilnvērtīgai dzīvei. Vai man tas viss būtu bez mūsu biedrības?

— Bet kā jūsu attiecības veidojās ar dzirdīgo pasauli?

Var teikt, samērā veiksmīgi. Deviņu mēnešu kursus izmācījos par metinātāju. Viegli nebija — lekcijas notika krievu valodā, tās pierakstīja mans grupas biedrs Leons, pēc tam mājās sieva man tās iztulkoja latviešu valodā. Tomēr pārbaudījumus izturēju vienlīdzīgi ar visiem, bez atlaidēm. Pēc tam vēlreiz

mācījos, lai savu 4. kategorijai paceltu līdz pašai augstākajai — 6. kategorijai. Darba kolektīvi, cilvēki apkārt un priekšnieki gadījās labi. Viena lieta bija — nevarēju strādāt ar gāzi (nedzirdēju skaņu), tāpēc apguvu metināšanu ar elektrību. Par labu darbu vairākus apbalvojumus saņēmu, «karājos» Goda plāksnē.

— Jā, tiešām daudz esat paspējis paveikt, piedalīties, paspēt būt klāt... Kāds būtu jūsu vērtējums jaunajai paaudzei?

Esmu jau krietni gados, un laiks atiet malā no aktīvās pozīcijas. Arī grupas vadību ceru nodot jaunākās rokās. Tagad jādarbojas jaunajiem jaunā garā, saskaņā ar Eiropas prasībām.

Bet, lai kādi arī būtu plāni, ieceres, projekti, nemainīgi mūsu biedrībai jāpaliek savā vietā un veidā kā nedzirdīgo sabiedrības vienotājam, tās tradīciju saglabātājam un mūsu priekšteču atstātā mantojuma vairošanā. Tikai stiprā kopībā, gudru cilvēku vadībā mēs varēsim noturēties straujajā, mainīgajā laika ritumā. Lai veicas jaunajiem!

Motivācija: Pašiem būt patstāvīgiem

Esam uzticīgi savai biedrībai

LNS forumā kā nekur citur spilgti iezīmējās paaudžu pēctecība. Kopā bija mazi, jaunieši, pieaugušie un pavisam cienījama gadagājuma cilvēki — zālē, uz skatuves, lekciju telpās, atklāšanas un noslēguma ceremonijās... LNS ļaudis ir tie, kas vēsturi raksta ar saviem darbiem un nodzīvotiem gadiem. To vidū — arī LNS Goda biedri. Te daži no viņiem!

DZIDRA SILIŅA, Pļaviņu biedrība

«Biedrībā esmu jau 45 gadus. Kāpēc iestājos? Atceros, atnāca pie manis biedrības priekšnieks un lūdza palīdzēt grāmatvedības lietās. Nespēju atteikt, strādāju lielākoties sabiedriskā kārtā. Ātri vien iesaistījos arī visādos pasākumos — pašdarbībā, sportā (slēpošanā, riteņbraukšanā), rīkojām maskuballes, lekcijas, braucām ekskursijās. Jutos savā biedrībā labi — biju vajadzīga citiem biedriem un viņi man arī.

Ilgus gadus strādāju kopā ar labu cilvēku, saprotošu biedru, zinošu priekšnieci — Onu Grigoroviču. Daudz paveicām, lai mūsu ļaudis būtu iepriecināti. Jaunajiem ļaudīm novēlu stiprināt savu biedrību ar darbu, izdomu, enerģisku rīcību.

Glabājiet tradīcijas, kuras mēs sākām. Izdomājiet un sāciet savas jaunas lietas. Lai veicas visiem kopā, jo viens nekad nespēs to, ko spēj daudzi.»

VIKTORS JONINS, Daugavpils biedrība

«Esmu LNS biedrs vairāk nekā 50 gadus. Visu mūžu nostrādāju Daugavpils uzņēmuma grāmatiesiešanas iecirknī, pēc tam galdniecībā.

Vienmēr esmu tiecies pēc sabiedrības, tāpēc aktīvi iesaistījos teātra spēlēšanas, dejošanas un pantomīmas nodarbībās, fotografēju, sportoju. Tā biedrības klubs man kļuvis kā otrās mājas, kur varu atpūsties, uzzināt daudz ko jaunu, vairot dzīvesprieku un apgūt pārliecību par savu varēšanu.

Jau no bērnības pieradu pie grūtībām, kad trīs gadu vecumā zaudēju dzirdi (basām kājām skraidot sniegā, saslimu ar vidusauss iekaisumu). Labi, ka man atradās darbs starp likteņbiedriem. Tur nejutos vientuļš, atradu draugus, nodibināju ģimeni, daudz ko uzzināju. Ir labi, ka LNS pratusi saglabāt savu vienotību jau vairāk nekā 85 gadus. Tas mūs, nedzirdīgos, padara stiprākus šajā jaunajā laikā, kas no cilvēkiem prasa tik daudz spēka izdzīvošanai.

Bet mūsu biedriem novēlu nesaraut saites, kas vieno ar biedrību, kurai tik ilga un bagāta vēsture, ko rakstījuši nedzirdīgo sabiedrības ļaudis.»

Motivācija: Pašiem būt patstāvīgiem

Kādu ceļu ies Nedzirdīgo savienība

Šopavasār LNS prezidents A.Pavilins paziņoja, ka pienācis laiks nedzirdīgajiem pašiem ņemt savas dzīves vadības grožus savās rokās. Un tas, pēc viņa teiktā, nozīmē arī to, ka LNS vadībā jāstājas nedzirdīgam cilvēkam. Tā ir prezidenta

motivācija savai atkāpei no amata. Bet ko par to domā paši nedzirdīgie? Foruma noslēgumā par to «KS» vaicāja citam — LNSF prezidentam **VARIM**

STRAZDIŅAM. Viņa pārdomas šajā sakarā!

«Ne tik senā pagātnē LNS pārdzīvoja grūto pārejas periodu no sociālistiskās saimniekošanas uz mūsdienu domāšanu. Manā skatījumā LNS ar to godam tikusi galā un no 1987. gada piedzīvojusi nepārtrauktu augšupeju. Mūsu organizācijai ir sava noteikta vieta zem saules, bet tā visu laiku pašiem jānotura ar gudru galvu, asu prātu, neatlaidīgu darbu un lielu enerģiju.

Līdz šim esam spējuši sevi labi parādīt ne tikai savas valsts, bet arī Eiropas un pasaules mērogā. Tas viss noticis A.Pavlina prezidentūras laikā. Tagad neesmu pārliecināts, vai mums, nedzirdīgajiem, jau būtu tāds intelektuālais potenciāls, lai to visu noturētu un attīstītu tālāk.

Manuprāt, šī vadības maiņa «dzirdīgais — nedzirdīgais» notiek par agru. Nevaram mest visu un visus pār vienu kārti, sak, tāda kārtība ir visā pasaulē. Jo dažādu valstu un tātad arī biedrību attīstības vēsture visā pasaulē nav vienāda. Mums, padomju iekārtā dzīvojošiem, tā ir pavisam atšķirīga no Rietumu demokrātijas. Nu labi, cepuri nost Pavlina paveikto darbu priekšā! Nu mums jādomā — kas turpinās šo milzīgo darbu? Baidos, ka pēc zināma laika mums ar skumjām būs jāatceras «jā, toreiz — Pavlina laikā.».. Man liekas, ka vēl ilgi tā būs mēraukla tālākajā LNS gaitā.

Nu mēs stāvam krustcelēs. Nāks jauni cilvēki vadībā un rādīs, kurp doties. Kādu ceļu ies LNS, grūti spriest. Diemžēl jāatzīst — agri vai vēlu tam bija jānotiek. Paldies prezidentam par drosmi, vīrišķību, par visu, ko viņš gudri, stingri un pacietīgi guldījis LNS pamatos. Cerēsim, ka tie izturēs gaidāmos pārbaudījumus.»

Motivācija: Vairāk uzzināt, vairā padarīt

Projekta «Mēs - sabiedrības daļa I» realizācijā tieši iesaistītas visas LNS biedrības. Katrai ir skaidri definēti uzdevumi, konkrēti pasākumi — teorētiski un praktiski. Dažādos reģionos Latvijā vienlaicīgi risināsies ikmēneša pasākumu kompleksi nedzirdīgajiem ļaudīm ar mērķi motivēt viņus aktīvai līdzdalībai visās sabiedriskās dzīves norisēs, kas ietekmē katra personisko dzīvi — izglītību, nodarbinātību, sadzīvi. Kā veicas projekta realizācijas pirmajā posmā? Lūk, ziņas no reģionālajā biedrībām!

Jurijs Jerofejevs: Pļaviņās:

«Nostiprināsim biedrību...»

Projekts «Mēs - sabiedrības daļa I» mūsu biedrībā vairo biedru aktivitāti. Motivācijas pasākumi virzīti tā, lai nostiprinātu nedzirdīgo organizāciju un veidotu ciešas draudzīgas saites starp tās biedriem.

Projekta uzdevumi ir skaidri, dažādos jautājumos kontaktējamies ar projekta vadītāju. Jau jūnijā sākām strādāt — organizējam pasākumus, datorlietošanas nodarbības, iepazīstinām mūsu cilvēkus ar mūsdienu tehnoloģijas jaunumiem. Notika tradīciju pasākumi «Vasarsvētki», «Jāņi» u.c.

Sandra Gerenovska, Rēzeknē:

«...projekts sniegs lieliskas iespējas»

Es domāju, ka mūsu biedrības biedriem šis projekts sniegs vairākas lieliskas iespējas. Viņi varēs atpūsties lieliskā nometnē pie Helēnas, turklāt tiks segtas nometnes nakstmitnes izmaksas un vēl plus dienas naudiņas — ko vēl labāku vēlēties! It īpaši pensionāri gan priecāsies. Kā arī beidzot piepildīsies daudzu lolotais sapnis aizbraukt uz Valmieras skolu un biedrību pieredzes apmaiņā. Mūsu ļaudis varēs no lektora apgūt lietvedības pamatus, tas ir, iemācīsies uzrakstīt dažāda veida iesniegumus, dzīves un darbaitu aprakstu — CV, motivācijas vēstuli, paskaidrojumus u.c.

Biedri varēs papildināt zināšanas, kas skar jautājumus ar darba meklēšanu un mārketingu. Būs iespēja apgūt informāciju tehnoloģijas (IT) praktiskās apmācības. Visiem biedrībā būs pieejama jaunākā prese «Latvijas Avīze», žurnāli «Ieva», «Dziednieks». Tiks nodrošināta moderna sakaru iespēja izmantojot WEB

kameru.

Mums izvirzītie uzdevumi realizējot šo projektu, tika pamatīgi izrunāti, tāpēc tie ir saprotami un jau esam sākuši strādāt, lai organizētu sarīkošanu.

Pagaidām ar grūtībām vēl neesmu saskārusies, vienīgi papīru kaudzes gan nākušas klāt. Ceru, ka tiksīm galā arī uz priekšu lielu grūtību nebūs.

Jaurīte Groma, Rīgā:

«Esmu optimiste...»

Par jauno projektu — «Mēs - sabiedrības daļa I». Pirmais un galvenais ieguvums no projekta — notiks pasākumi, kuru līdzekļu trūkuma dēļ varējām tikai iecerēt, bet ne realizēt, par piemēru — pārgājieni, kur kopā būs vecākās un jaunākās paaudzes aktivisti. Veidosies izpratne par katru paaudzi, tās iepazīs labāk viena otru, jo visi taču esam nedzirdīgo kopienas biedri. Tad viesizrādes — varēsim parādīt «Rītausmā» iestudēto lugu Valmierā un Rēzeknē, braukt uz Daugavpili, Tukumu un Jelgavu. Tas motivē piedalīties pašdarbībā, bet skatītājiem — paplašina garīgo apvārsni, tāpat kā gaidāmo laikrakstu un žurnālu apskati. Jauniešiem būs radošā nometne. Vēl — ik mēnesi aicināsim lektoros par dažādām tēmām, iesim uz izrādēm.

Uzdevumi saprotami, un jūnijā sākām ar svaigā gaisā veicamām aktivitātēm, jo jāizmanto labvēlīgais laiks. 21. jūnijā gājām pa Tērvetes taku, jūlijā sākumā — ekskursija «Rīga — mūsu mājas». Mūsu ļaudīm iesaku sekot tik informācijai RH centrā Elvīras ielā vai KC «Rītausma».

Grūtības un problēmas? Laikam — vajadzīgo informāciju, precīzi paredzēt un saplānot laiku pasākuma sagatavošanai un realizācijai.

Sākums pašlaik ir ļoti grūts, man pat sapņos rādās papīru gubiņas, jo esam nobrīdināti par ļoooti (!) uzmanīgu pieeju anketu u.c. dokumentu izpildei. Tomēr esmu optimiste — ceru, ka projekta gaitā to visu apgūšu.

Jeļena Uljanova, Ventspilī

«Paplašināta informācija...»

Projektā, kurš tagad uzsākts ar nosaukumu «Mēs - sabiedrības daļa», vērtīgākais guvums būs paplašināta informācija mūsu biedriem.

Jāatzīst, ka visus uzdevumus, it īpaši atskaišu kārtību, sākumā ir grūti izprast.

Paldies mūsu biedrības tulkam, kas man palīdz tikt galā ar jaunajiem uzdevumiem. Ceru, ka arī projekta vadītāji vēl daudz plašāk un saprotamāk visu izskaidros tā realizācijas gaitā.

Laima Karlštrēma, Kuldīgā

«Paši visu saplānoja...»

Šī projekta realizācijai mūsu biedrībā ir liela nozīme. Pirmkārt, sastādīti tieši tādu pasākumu plāni, kas mūsu cilvēkus visvairāk interesē un priecē. Otrkārt, to izpilde nodrošināta ar finansējumu, piemēram ekskursijām, nakstmitnēm, ēdināšanu, lektoriem. Tas viss noteikti paplašinās nedzirdīgo redzesloku.

Uzdevumi saprotami, bet arī samērā grūti. Vēl jau tikai sākums — projektā strādājam pirmo mēnesi. Domāju, viss sakārtosies un pēc kāda laika uzdevumi neliksies vairs tik grūti.

Pirmajā pasākumā paveicās labi — tas bija tematisks vakars «Pilsēta un mēs».

Lektore Petrevica informēja par VSAA pakalpojumiem. Notika pašdarbības — pašpalīdzības pasākums «Nāc pulkā, nebaidies». 4 — 5 reizes mēnesī cilvēki sanāk uz avīžu, žurnālu koplasišanu. Vēl priekšā daudzi un dažādi pasākumi.

Grūtības un problēmas ir ar papīru kaudzēm, viss tik smalki jāuzskaita un jāapraksta. Acīmredzot mācīsimies no savām kļūdām. No projekta vadītājiem vēlētos saņemt vēl pamatīgāku informāciju, vēlams būtu iedot mums vismaz dažus aizpildītus paraugus atskaitēm. Grūts darbs, bet mēģinu ar smaidu sejā tikt pāri papīru kalniem.

Gundega Paņko, Liepājā

«Var uzaicināt lektoros...»

Jā, kāpēc mūsu biedrībai vajadzīgs šis projekts? Pirmkārt, domāju, tas rosinās lielāku aktivitāti mūsu reģiona nedzirdīgo vidū. Viņi būs ieinteresēti piedalīties dažādos pasākumos, piemēram, lekcijās un tikšanās reizēs ar interesantiem

cilvēkiem. Jāatzīst, ka mēs ilgus gadus nevarējām atļauties uzaicināt kādu lektoru.

Jau notikuši vairāki pasākumi: avižu, žurnālu koplasišana, tematiskais vakars «Kopā mēs varam». Svinējām Jāņus, tikāmies ar lektoru no Nodarbinātības valsts aģentūras Liepājas filiāles.

Visvairāk rūpju sagādā papīri. Ar tiem gan ir daudz darba! Ceru, viss izdosies.

Īpaši tad, ja saņemšu nepieciešamo palīdzību kādu neskaidrību gadījumā.

Elvira Čaika, Daugavpili

«Izkopsim jaunas tradīcijas...»

Šis projekts ir svētīgs — tagad varēsīm daudz vairāk uzzināt, jo būs iespēja izmantot 10 lektorus, apmeklēt muzeju, izstāžu zāli, doties ekskursijā.

Organizēsīm tematiskos pasākumus, piemēram, mūsu biedrībā nekad nav notikusi jubilāru godināšana pasākumā «Zelta briedumā». Tagad to plānojam pat divas reizes gadā. Varbūt liksim pamatu jaunai tradīcijai Daugavpils biedrībā.

Esam jau sākuši strādāt. Bija avižu koplasišana, interešu klubs «Nezinīši», saiets «Tiekas draugi» u.c.

Uzdevumi ir saprotami. Liels paldies projektu vadītājam, kurš tik sīki izskaidroja šī motivācijas projekta mērķus, aktivitātes un atskaišu kārtību.

Dace Lāce, Valmierā

«Rezultāts būs pozitīvs...»

Vislielāko labumu gūs pašī nedzirdīgie, jo ievērojami celsies viņu informētības un zināšanu līmenis, jo, kaut arī nedaudz, tomēr ir līdzekļi labu lektoru algošanai.

Mutvārdu žurnāli, labās prakses un citu pasākumu organizēšana, kas ir ārkārtīgi nepieciešami, bez līdzekļiem nav realizējami.

Uzdevumi ir saprotami, jo paši taču plānojam pasākumus, ievērojot nedzirdīgo pieprasījumu. Esam sākuši strādāt jau no projekta pirmās dienas: ir noticis pārgājiens uz Strenčiem, bija ļoti interesanta ārsta lekcija par jaunumiem medicīnā Latvijā un pasaulē attiecībā uz ērcēm un knišķiem — viss notiek pilnā sparā pēc plānotā grafika bez nobīdēm.

Grūtības ir ar dokumentāciju, jo paralēli esam iesaistīti vēl divos lielos projektos un formalitātes aizņem daudz laika. Tomēr jāteic, viss ir izdarāms un domājam, ka problēmu nebūs un veidosies pozitīvs rezultāts. Pirmajā mēnesī paveiktais jau liecina par to.

Dzintra Herbste, Smiltēnē

«Būtiska pretimnākšana no Eiropas...»

Protams, mēs priecājamies par projektu. Varēsīm izbaukt Valmieru, «Alsviķus», iepazīsimies ar jauniem draugiem, kļūsim gudrāki; lekcijas klausoties un presi kopā pārlasot. It sevišķi priecājamies par transporta un dienas naudas atmaksu. Mūsu ļaudīm ar visai šauru rocību tā ļoti būtiska pretimnākšana no «Eiropas».

Kā jau vienmēr, sākums ir grūts. Esam organizējuši jau vasaras svētkus, mutvārdu žurnālu, avižu koplasišanu. Cilvēki sanākuši interešu klubā «Saimniecīte», «Līgo» svētkos utt.

Grūtības sagādā atskaišu lapa, kur viss sīki jāatšifrē. Aktivitātes veids, Aktivitātes nosaukums, Loģiskās plānošanas Matrice, Sagaidāmie rezultāti, Uzdevumi, Resursi, Kapacitāte, Riski/ pieņēmumi utt. Šeit ar daudziem jēdzieniem sastopamies pirmoreiz.

Ko nesaprotam, to lūdzam izskaidrot projekta vadītājiem. Ir ļoti daudz svešvārdu, bet ceram, ka pēc pāris mēnešiem viss kļūs skaidrs un šīs grūtības atkāpsies.

Motivācija: Notikumi, kas vieno

Prezidentu maiņa Eiropā

No [Eiropas Nedzirdīgo organizācijas \(EUD\)](#) pienākušas jaunākās ziņas. Jau maijā atlūgumu no prezidenta posteņa sakarā ar vēlmi doties atpūtā bija iesniedzis Knuds Sondergārds — LNS foruma augstais viesis Rīgā.

14. — 15. maijā notika EUD Ģenerālā Asambleja. Tajā par jauno prezidenti ievēlēja Helga Stīvena (*Stevens*), bet valdē ievēlēti citi locekļi: A.Peletjē — viceprezidents, Francija; K.Macijska — Rozana, Polija; J.Valoross, Grieķija;

B.Stefansdotira, Islande.

K.Sondergārds atvadu runā teica «Esmu lepns, redzot mūsu nedzirdīgo organizācijas attīstību plašā mērogā Eiropā, iezīmējot jaunu periodu. Esmu pārliecināts, ka jaunā prezidente un valde sekmīgi turpinās darbu uzsāktā virzienā». Bet H.Stefena pateicās saviem priekštečiem par darbu. Eiropas Nedzirdīgo kopiena ir kā liela ģimene, viņa teica, mēs nepazudīsim cits citam.

LNS Domes sēdē

Jūnijā sēdē centrālais jautājums bija LNS valdes pārskata ziņojuma apspriešana. Varēja manīt, ka daļa domnieku bija rūpīgi to izstudējuši un tāpēc nāca klajā gan ar precizējumiem, gan papildinājumiem.

Dažos jautājumos pat izvērās diskusijas, kas neattiecās uz labojumiem, bet jau uz pašu problēmu. Tad runātājus nācās stādināt, ka par problēmu risinājumiem un LNS uzdevumiem spriest varēs kongresā, kurš notiks pavisam drīz.

Pārskatu Dome atzina par labi sagatavotu un ar labojumiem apstiprināja.

Otrais jautājums — par kultūras centra «Rītausma» likteni. Kāda firma joprojām neliekas mierā un vēlas šo LNS īpašumu nopirkt. Piedāvātā summa (320000 LVL) domniekiem šķita visai maza. Bet faktiski šis apsvērums vispār izraisīja sašutumu — kā gan var runāt par pārdošanu! Kultūras centrs «Rītausma» pamazām tiek remontēts, un tajā pulcējas arvien vairāk ļaužu, tāpēc jā rūpējas tālāk par šī īpašuma kapitālu atjaunošanu un kultūras dzīves plauksmi tajā, nevis jāspriež, cik izdevīgi vai neizdevīgi to pārdot. Tā arī nolēma.

Vēl bija dažādi jautājumi. LNS prezidentam Arnoldam Pavlinam pienākas LNS Goda biedra nosaukums — tā lēma Dome, kas šo priekšlikumu apstiprināšanai iesniegs LNS kongresā — augstajā LNS lēmējorgānā.

Prezidents savukārt informēja par kongresa sagatavošanas darbiem un paredzēto norisi. Tas notiks pirmoreiz ārpus Rīgas — Rēzeknē šī gada 23. jūlijā.

Tulki varēs iegūt augstāko izglītību

«KS» redakcijā pienākusi iepriecinoša ziņa — LR Izglītības ministrija [Rēzeknes augstskolā](#) apstiprinājusi surdotulku ap-mācību programmu un izsniegusi licenci. Tas nozīmē, ka šajā specialitātē ieinteresētie varēs sākt studijas jau šajā mācību gadā. Tātad var cerēt, ka esošo tulku saimi nākotnē papildinās pirmie zīmju valodas tulki ar speciālo augstāko izglītību tieši šajā jomā.

LNS arī kā partneris

Līdztekus vairākiem pašu projektiem, kuri patlaban ir realizācijā, LNS kā partneris iesaistījies lielā [Koledžas RRC](#) projektā, kura mērķis vērsts uz invalīdu profesionālo rehabilitāciju. Starp projekta 15 aktivitātēm LNS dalībai un aktuāliem uzdevumiem atbilstošākās ir trīs.

Komunikācijas centra direktora E.Vorslova vadībā izveidota darba grupa, kas strādās šajā projektā.

31. maijā LNS prezidents parakstīja partnerības līgumu, un darbs var sākties. Par tā gaitu informēsim.

«Nu jau cilvēce sāk saprast nedzirdību»

— tā domā limbažniece Ārija Dzirne pēc Eirovīzijas koncerta noskatīšanās TV, kur latviešu zēni pēdējo dziesmas pantu dziedāja zīmju valodā.

Lūk, viņas pārdomas! Paldies gan dziedātājiem, gan dziesmas autoram un zīmju valodas konsultantei Inesei Immurei. Mans ierosinājums — vēl labāk būtu, ja puisiem blakus melodeklamētu kāds «no mūsējiem».

Žēl, ka šogad nenotiek gadskārtējais pašdarbnieku un skatītāju vienojošais festivāls, un es ļoti gaidīšu Nedzirdīgo dienas pasākumu Rīgā.

Vēl par vienu svarīgu notikumu — LNS kongresu. Mums par sliktu tas, ka balotēties nevēlas Arnolds Pavlins. Viņš audzis un darba mūžu aizvadījis nedzirdīgo sabiedrībā, tāpēc mums ir kā savējais. Nu esot citi laiki. Bet ir dažādi

varianti. LNS viceprezidente Maruta Piterniece varētu apmainīties ar viņu amatiem, arī Edgars Vorslovs un Inese Immure varētu vadīt LNS...

Šogad Limbažu grupai aprit 50 gadu kopš pastāvēšanas. Ilgi esam kopā, un man biedri neļauj atteikties no vadītājas pienākumiem. Kopīgi pasākumi mūs vieno, izglīto, informē, jo šajā ziņā nedzirdīgajiem cilvēkiem mazāk iespēju, tāpēc jāturas kopā.

Uzskatu, ka joprojām neatrisināta problēma, kas satrauc mūs, lauciniekus, ir TV ierobežotā pieejamība. Gribētos, lai tur būtu tāda vadība, kas beidzot saprastu mūsu vajadzības.

Motivācija: Pieredzes apmaiņa bagātina

Ceturtā vizīte Igaunijā

Uldis Ozols

Šī bija jau mūsu jauniešu organizācijas ceturtā vizīte — šoreiz uz Igauniju (pēc Slovērijas, Dānijas, Īrijas). Vēlos nedaudz jums pastāstīt par to, kā klājas jauniešiem Igaunijā un kādas mums ir kopējas intereses.

Ar igauņu jauniešiem esam pazīstami, sen, jau iepriekš sarakstījāmies, ciemojāmies cits pie cita individuāli. Tad kāds jaunietis, vārdā Argo, sāka gudrot, – kā varētu nodibināt tādu pašu jauniešu organizāciju kā Latvijā. Un tāpēc mūs ar «Efraima» prezidentu Ivaru Kalniņu aicināja palīgā, lai izskaidrojam jauniešiem Tallinā, kā tas jādara. Mēs neatteicāmies, pieņēmām šo piedāvājumu un braucām turp.

Igauņu jaunieši mūs vēlējās uzklaut par to, kā mēs darbojamies savā organizācijā, — kādas ir aktivitātes, kā tika dibināta orga-nizācija, ko plānojam nākotnē. Mēs prezentējāmies ar «Power Point» programmu — tas tiešām ir ļoti ērti, nav jāved līdzī kaudze papīru, fotoalbumu u.tml.

Pārrunas notika Tallinas Nedzirdīgo bērnu skolā. Skolas direktore atvēlēja telpu, projektoru. Liels paldies viņai! Uz lekciju bija sabraukuši jaunieši no visas Igaunijas — pirms tam Argo nosūtīja visiem jauniešiem ziņu e—pastā, tur gandrīz visiem mājās ir pieejams internets. Jaunieši ar lielu interesi mūs uzklautāja, dalījās savās domās, pieredzē, notika diskusijas. Kopumā bijām gandarīti un priecīgi par paveikto darbu, par to, ka varējām palīdzēt kaimiņvalsts jauniešiem. Bez tam mums draugi sarīkoja nelielu ekskursiju pa nedzirdīgo skolu, savu pilsētu, ciemošanos pie jauniešiem mājās.

Šoreiz paraksturošu skolu. Tā Tallinā ir moderna, eiropeiska, ar visām ērtībām, gaiša, tīra, patīkama. Nesen piebūvēta sporta halle ar basketbola zāli, treniņu zāli un laboratorijas. Tur mācās ap 70 – 80 skolēnu. Maz. Tiešām tas jau tagad ir dramatisks skaitlis, bet ar katru gadu skolēnu skaits sarūk.

Šobrīd ir modē ielikt bērnam implantu. Visā Igaunijā ir 180 šādi operēti bērni, kas mācās parastajās skolās. Tas atstāj negatīvu ietekmi uz mūsu nedzirdīgo kultūru... Arvien vairāk tukšu klašu, tāpēc tajās sāk likt dzirdīgos skolēnus (arī nedzirdīgie skolēni mācās vidusskolā). Tas notiek mērķtiecīgi, lai nākotnē dzirdīgos ciešāk sakontaktētu ar nedzirdīgajiem, piemēram, strādājot par tulkiem, sociāliem darbiniekiem. Tā viņiem ir iespēja padzīvot klusuma pasaulē, lai vieglāk un dziļāk iepazītos ar nedzirdīgo kultūru, psiholoģiju utt. No rudens šajā skolā mācīsies arī neredzīgie skolēni. Tai pievienots bērnu dārzs un internāts ar 17 guļamvietām.

Šajā skolā strādā arī ap 10 nedzirdīgo pedagogu — viens no tiem ir lietuvietis, kurš apprecējies ar igauņieti. Viņš strādā par fizikultūras skolotāju un audzinātāju internātā. Pārējie pārsvarā strādā sākumskolas klasēs, lai pilnveidotu bērniem zināšanas zīmju valodā. Ir arī fizikas un matemātikas, bioloģijas, ģeogrāfijas, igauņu valodas un literatūras (!), vizuālās mākslas skolotāji. Ja darbu sāk tāds skolotājs, kurš neprot zīmju valodu viņam obligāti norīko talkā zīmju valodas tulku, jo tur nav iedomājama situācija bez tulka — kā uztvert un visu saprast? Tāpēc dzirdīgie skolotāji lieto gan orālo metodi, gan zīmju valodu — tā tad mācības risinās totālajā komunikācijā. Pirms jaunās skolas mācības notika Porkuni, bet tagad tur mācās tikai nedzirdīgie skolēni ar intelektuālās attīstības

traucējumiem. Tartu joprojām mācās vārdzirdīgie skolēni. Arī nedzirdīgie jaunieši augstskolās tāpat kā pie mums studē dažādas zinātnes — pedagoģiju, stomatoloģiju, IT (informācijas tehnoloģijas), mākslas teoriju, turklāt visi bez maksas nodrošināti ar zīmju valodas tulku. To apmaksā valsts. Igaunijā valdība saprot: ja kāds maksātu no savas kabatas, būtu diskriminācija. Daži studenti studē un praktizē ārpus Igaunijas — Zviedrijā un Somijā. Kopumā Igaunijā dzīvo ap 1800 nedzirdīgo cilvēku.

Motivācija: Divvirzienu integrācija

Būt starp nedzirdīgajiem

Tas notika reizē ar Atmodu. Arī nedzirdīgie cilvēki vēlējās būt piederīgi sabiedrībai nekā nebrīvajā Latvijā. Saredzamāki, līdzdarbīgāki, klātesošāki. Tā bija liela uzdrīkstēšanās — pirmie sarīkojumi Jāņa sētā, Vērmaņdārzā, pēc tam jau plašākos «ūdeņos» — Latviešu biedrības namā, Kongresa namā, Latvijas pilsētu ielās...

Tas bija iekļaušanās process vienā virzienā — nedzirdīgie devās sabiedrībā. Bet vēl pirms tam — varbūt ne tik manāmi — vienmēr šis process risinājies arī pretējā virzienā: dzirdīgie ļaudis mēģinājuši rast sadarbības, palīdzības, sapratnes iespējas ar nedzirdīgo sabiedrību. Tas notiek arī šodien — kopīgus darbus darot, kopīgus svētkus svinot. Šoreiz par vienu tādu lielisku gadījumu.

Silvija Volkova Valmieras biedrība:

... vienmēr mīļi gaidīta. Pirms vairākiem gadiem biedrība gatavojās svinēt Mārtiņdienu, un Silvijas kundzi palūdza talkā kluba telpu noformēšanā. Izdevās lieliska dekorācija!

«Tas laikam man bija nolemts,» atceras Silvijas kundze, jo nedzirdīgie ātri vien kļuva man mīļi un tuvi. Vēlējos būt kopā ar šiem jaunajiem cilvēkiem, kas vienmēr kaut ko jauku izgudro, sagatavo, realizē.

Manā acu priekšā tika sarīkoti daudzi citi aizraujoši pasākumi, realizēti projekti, pārveidojās telpas, apkārtne, paši ļaudis...»

Silvija Volkova nestāvēja malā kā vērotāja, bet atrada iespēju kaut ko dot pretī tai sirsnībai, ko saņēma nedzirdīgo sabiedrībā. Nāca klajā ar savām idejām un pati strādāja, lai tās piepildītu.

Vislielāko paldies valmierieši Silvijai saka par daudzajām kopīgām ekskursijām, kuras varētu apvienot ar nosaukumu «Ie-pazīsim savu pilsētu». Pa Valmieru, tās apkaimi valmierieši kopīgos gājienos bagātinājuši sevi ar jaunu skatījumu un zināša-nām. Bijuši arī tālāki izbraukumi — uz Valku, Kuldīgu, Limbažiem u.c. Silvija atzīst, ka saskarē ar nedzirdīgo sabiedrību viņa arī sevī daudz ko pārvērtējusi un šajā procesā kā cilvēks daudz ko ieguvusi.

«Apbrīnoju šo cilvēku uzņēmību un varēšanu, spēju pārvarēt šķēršļus, darīt lielus darbus. It īpaši viņi to apliecināja Eiropas un citu projektu realizācijas laikā. Dacei un Ivetai Lācēm piemīt vienreizīga spēja ļaudis iesaistīt un aizraut visās lietās, kas notiek biedrībā, un arī es nu esmu aizrāvusies ar savas Latvijas iepazīšanu. Šo savas zemes izjūtu nevienam ar varu nevar uzspiest, tā rodas caur zināšanām, caur mīlestību, caur kultūras, valodas apguvi. Un to neviens nevar mums atņemt.»

Mirdza Ozoliņa, Jūrmalā:

Uz mana galda vāzē balto ceriņu zari ar smaržīgajām ziedu vāļītēm. Skatos uz tām. Galvā pazib doma — ziediņš pie ziediņa cieši jo cieši turas kopā. Tā turas kopā arī LNS biedri jau 85 gadus. Par viņu veiksmēm, neveiksmēm lasu Ivara Kalniņa grāmatā «Nedzirdīgo kultūra 1920 — 2005».

Cilvēks ar dzirdes traucējumiem viens pats nevarētu gūt grāmatā paustos panākumus. Tas viss panākts tikai kopā ar dzirdīgajiem, kas pašizliedzīgi cenšas mums palīdzēt. Viņi apgūst zīmju valodu, kļūst par starpniekiem — tulkiem — dzirdīgo un nedzirdīgo vidū. Šiem mūsu nesavtīgajiem palīgiem arī pienākas vislielākais paldies.

Ivara Kalniņa grāmatas pamatā veco un jauno LNS biedru stāstījums. Atkal vietā vārds «kopā». Bez LNS biedru atmiņu stāstījuma nebūtu šīs grāmatas. Labi, ka

LNS vecos biedrus ceļ godā. Viņi ir tās saknes, kas visus satur kopā. Jo «tik ilgi mums kuplot, tik ilgi mums atvases dzīt, cik stipras mums saknes aizmūžu dziļumos mīt.» (Jānis Sirmbārdis).

Motivācija: studēt

«Man patīk strādāt skolā...»

— tā, sirsnīgi smaidot, apgalvo Renāte Jansone, kura strādā par zīmju valodas tulku Valmieras vārdzirdīgo bērnu skolā. Viņa izvēlējusies visai grūtu ceļu pašreizējam dzīves posmam — strādāt un studēt augstskolā. Kāda ir Renātes motivācija šai izvēlei? Parunāsimies?

** Šķiet, pirms gadiem 3 — 4 mums bija intervija par Tavu darbu. Toreiz Tu biji apmierināta ar savu šuvējas profesiju, kolektīvu, pašu darbu kādā privātā šūšanas salonā...*

— Tā tas patiešām bija. To profesiju biju apguvusi perfekti, varēju tā strādāt ilgi, visu mūžu... Bet acīmredzot bija pienācis laiks kaut ko dzīvē mainīt, un nejaušs gadījums nāca talkā. Mani uzaicināja strādāt Valmieras skolā par zīmju valodas tulku. Tā nebija grūta izšķiršanās, un es piedāvājumu pieņemu. No tā tad sākās viss tālākais.

** Vai viegli iejuties citā pasaulē, tādā, kur darba rezultāts netop ātri, kā, teiksim tevis sašūta jauna kleita, bet gan gadiem un reizēm ir pat visai neprognozējams?*

— Esmu pati beigusi šo skolu, tātad tā man bija zināmā mērā atgriešanās tikai, pa spirāli, citā lokā. Bija daudz kas pazīstams un zināms, tomēr daudz ko nācās apgūt citā kvalitātē, jo no skolnieces nu biju tapusi par kolēģi toreizējām manām skolotājām.

Mani kolektīvs uzņēma ļoti draudzīgi, tāpēc ātri iejutos. Un bērni... Sevišķi mazie man pieķērušies. Arī jaunieši meklē, ar ko parunāties no sirds par to, kas viņus satrauc, kam nezina atbildi. Jūtu, ka man uzticas. Varbūt tāpēc, ka gadu starpība mums nav liela, varbūt tāpēc, ka esmu pati vārdzirdīga, lietoju zīmju valodu un tātad esmu «savējā»...

** Kādi ir mūsu skolēni — centīgi, zinātkāri vai gluži otrādi?*

— Es teiktu, vairāk bezatbildīgi, vieglprātīgi. Tā attieksme mani sarūgtina — visu gaida gatavu; lai palīdz, lai kāds izdara viņu vietā. Lielākā daļa no viņiem nesaprot, ka dzīve tagad diktē stingrus noteikumus: pats ej un dari, neceri ne uz vienu.

** Un ko šajā gadījumā dara skolotāji?*

— Esam diezgan sarežģītā situācijā. Tagad modē ir cilvēktiesības. Ko tu daudz darīsi, raugies tik, lai nav pārkāptas bērna tiesības. Skolotāja pienākums mācīt, sniegt zināšanas. No otras puses jābūt skolēnam, kas tās ņem pretī. Ja nav šāda abpusīga procesa, tad arī rezultāta nebūs.

** Tu esi gan tulks, gan audzinātāja, māci arī zīmju valodu un vadi melodeklamācijas pulciņu...*

— Tā nu tas ir, darba pietiek. Bet man patīk skola, šie visi darbi. Sarunas ar bērniem, stundas, kurās tulkoju, zīmju valodas macīšana...

Strādājot skolā, jūtu, ka arī pati esmu mainījies. Sākumā domāju, ka galvenā vērtība jāpievērš tieši zīmju valodai, bet tagad esmu secinājusi — bērniem pēc iespējas vairāk jāattīsta arī runātprasme, jāpilnveido vārdu krājums, jāradina viņus lasīt grāmatas. Bet pie mums atnāk bērni, kuri neprot izteikt ne vārda... kāda tad var būt runa par iekļaušanos sabiedrībā!

** Kas tevi pamudināja visam papildus vēl sākt studijas gaitas Latvijas Universitātē?*

— Mana motivācija studijām — vēlme palikt darbā skolā, pilnveidot sevi, lai varu dot maksimālu labumu bērniem. Un te nu vienīgais ceļš — mācīties. Bērni mācās, es arī. Tāda ir mūsdienu prasība — ne jau tikai uz papīra, likuma veidā, bet dzīves izvirzīta. Šodien bez nemitīgas zināšanu papildināšanas nevar iztikt nevienā darbā. It īpaši šajā, ko daru es.

** Kā veicas ar studijām?*

— Mācos par speciālo skolu skolotāju LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē.

Sākumā bija īpaši grūti, kad vajadzēja apgūt daudz jaunu terminu medicīnā, psiholoģijā, pedagoģijā. Turklāt trūkst tulka lekcijas laikā, pie tam lielākā daļa norādītās literatūras ir krievu valodā, kuru nepārvaldu.

To man tulkoja tēvs. Arī angļu valoda sagādā grūtības.

Darba kolēģi arī daudz palīdz, sevišķi paldies Maigai Paeglei. Atsaucīgi kursabiedri. Tā arī uz priekšu tieku. Vienīgais ko vēlētos, lai būtu vairāk laika — pietāt ikdienas steigā, mierīgi padomāt, tikt līdz dziļākai jēgai tam, ko uzzinu.

** Vai studiju gaitās apgūtās zināšanas palīdz darbā?*

Protams, man vieglāk no psiholoģiskā viedokļa izprast dažādas situācijas, risināt sarunas ar bērniem un vecākiem, veidot attiecības ar apkārtējiem cilvēkiem. Vēl jau daudz jāmācās, lai sasniegtu savu mērķi — kļūtu par labu skolotāju. Bet pūliņi ir to vērts!

Motivācija: mācīties, attīstīties, augt

Sadraudzība — laba lieta

Pārsla Bebre

Valmieras skolā ir beidzies projekta Comenius I triju gadu darbs. Šī projekta tēma bija par brīvā laika organizēšanu tā, lai pusaudžu prātus mazāk ietekmētu dažāda veida atkarības.

Bērni nodarbojās ar floristiku. Tika sagatavots un izdots skolas kalendārs, kuru rotāja pašu skolēnu zīmējumi. Tādas nodarbes bērniem patika.

Skolā viesojās pedagogi no projekta sadraudzības skolām: Slavno (Polija) un Mikeli (Somija). Pavasarī pie mums ieradās šo skolu skolēni. Organizējām dažādas tikšanās, kopēju darbošanos visu skolu bērniem, dažādas sporta aktivitātes. Tas viss bērņus sadraudzēja. Saprasties palīdz arī žestu valoda.

Maijā skolas pedagogi, kas iesaistīti šajā projektā, devās uz Slavno. Arī tur mūsējiem bija dažādas tikšanās, jaunas iepazīšanās ar kolēģiem — viņu darba metodēm. Kopā atpūtās un pārrunāja padarīto.

Lielu iespaidu uz mūsu bērņiem atstāja tikšanās policijā ar atbildīgajiem ceļu satiksmes darbiniekiem, pārrunas ar pusaudžiem. Bet «viesošanās» Valmieras cietumā pat lielākos trakuļus padarīja varen domīgus.

Mūsu un partneru kopīgs secinājums: par sadarbību esam ļoti gandarīti, vajadzētu rakstīt jaunu projektu, turpināt darbu un kontaktēšanos.

Skolu izlaidumu hronika

Maruta Piterniece

Tas ir mans ceļš, ko eju,

Tā mana rūpe, kas būs,

Ceļavējš un pretvējš

Tagad sagaida mūs.

Šīs rindas bija kādā no ielūgumiem, ko šogad uz izlaidumiem saņēma LNS valde.

Katru gadu jūnijs ir izlaidumu laiks, un LNS pārstāvjiem arī šogad bija tas gods sveikt jauniešus viņu izlaidumos.

10. jūnijā — izlaidums Rīgas nedzirdīgo bērņu internātpamatskolā. Pacilājošs moments: svinīgās daļas sākumā visi 18 absolventi izpildīja zīmju valodā Latvijas himnu.

11. jūnijā — Valmieras vājdzirdīgo bērņu internātskolā — attīstības centrā — notika jubilejas izlaidums — 40. pēc kārtas. 19 absolventi saņēma apliecības. Tika ievērota skolas tradīcija — nobeigt svinīgo daļu ar absolventu, skolotāju un apsveicēju kopīgi izpildīto valmierieša Rietekļa dziesmu «Še, kur līgo priežu meži.»

15. jūnijā — Rīgas 51. vidusskolas nedzirdīgo pamatizglītības apliecību saņēma 7 absolventi, bet vakarskolu ar vidējo izglītību beidza 10.

Te jāatzīmē, ka 51. vidusskolā šis bija pirmais vakarskolas izlaidums.

17. jūnijā — Operas teātrī pārpildītā Mazajā zālē risinājās Rīgas Raiņa 8. maiņu vidusskolas izlaidums. Skolu beidza vairāk nekā simts absolventu, kuru vidū 13 nedzirdīgie.

Ielūgums uz izlaidumu 2. jūlijā saņemts arī no divām absolventēm — M.Lasmanes un I.Pukses, kuras šogad beidz Daugavpils Pedagoģisko augstskolu. Purvciema amatniecības skolu beidza arī J.Znotiņa. Par citām mācību iestādēm LNS pagaidām ziņu nav.

Novēlam jauniešiem veiksmi tālākajā dzīves ceļā, un lai tajā neizsīkst zinību alkas. Mūsu laiks ir tāds, kas prasa jaunas zināšanas ik brīdi.